

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévr. 3 " Negyedévr. 4 " 50 "

Feladv. szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Polgártársak!

A harmadik vála ztókerület polgárainak állásfoglalása immár félreismerhetetlenül mutatja, hogy a csütörtöki választáson a koalíció szörnyű veresége bizonyos.

A polgárság tudatára ébredt annak, hogy a koalíció szánalomra méltó jelöltjén keresztül a **V A R G A LA JOSOK**, a **M Á R T O N I M R É K**, a letört klukk sötét lovagjai akaanak visszakapaszkodni a hatalomra a fekete mocsárból, ahová bűneik taszították őket. A provizió-csöszök pártjával szemben áll **D E G E N F E L D J Ó Z S E F**, a szintiszta magyar liberálizmusként, a magyar nemzeti állameszmének rettenthetetlen bajnoka.

Polgártársak! Emeljétek magasra **D E G E N F E L D J Ó Z S E F** zászlaját és tüzzétek ki csütörtökön a vár fokára!

Leckét az árulóknak!

Irta: Mezei Ernő.

Budapest, január 26.

Lehet-e Debreczenben igazi és elvhű függetlenségi embernek e pillanatban még kétsége, hogy a harmadik kerület választási harcában hova álljon, ki szavazatával, ki befolyásával, ki meleg óhaj-tásaival.

Igazi függetlenségét mondom, mert ezen fekszik a hangsúly. Igazi függetlenségi embernek ma nem lehet hatalmasabb érzése, minthogy tiltakozzék a szakadatlan árulás ellen, amelyet kormány és többség éppen függetlenségi névvel és céggel a függetlenségi elvek ellen elkövetnek. Igazi függetlenségi választó, aki még hisz elvei igazságában, nem láthat maga előtt nagyobb és komolyabb kötelességet, minthogy szavazatával elítélje és megbélyegezze azokat, akik a hatalom terített asztaláért, személyes érdekeik legyezgetéseért megszegték és egyre megszegik elvi kötelezettségeiket, kijátszották és egyre kijátszszák a választók előtt tett fogadalmaikat. Sőt ebben a nagy ítéletmondásban találkoznunk kellene a becsületesen hívő függetlenségi emberek a becsületesen érző hatvanhetesekkel, mert minden hazafira nézve még a politikai elvnel is magasabb tekintet az, hogy a sárbatport politikai tisztességet újra a nyilvánosság trónjára emeljük és hogy a pártok küzdelmét az elvi megbízhatóság alapjára fektessük.

Ahogy most Debreczenben pártok és lobogók, jelszavak és jelöltek szembe vannak állítva, Csanak és Degenfeld között, igaz függetlenséginek csak Degenfeld mellé lehet állania.

Vagy jó lélekkel ajánlhatja-e valaki Debreczen polgárainak, hogy a függetlenségi elv okából szavazataikkal az olyas mai Kossuthpártiságot támogassák, a

mely a függetlenségi nevet csak az árulás fedezetére használja, csak arra, hogy kényelmesebben szolgálhassák ki a bécsi akaratot? Kossuth Ferenc-pártiaknak persze egyelőre még jó a függetlenségi név, nehogy a magyar nép fölébredt gyanuja nagyon korán megzavarja hamis játékaikat. De akadhat-e Debreczen dicső hagyományokban nevelkedett polgárai közül csak egy is, aki komolyan vezi függetlenségi maskarájukat és hinni tud elvi használatuknak. Függetlenségi-eknek nevezik még magukat ők, akik már érésben küldték fel Bécsbe a biztosítást, hogy legközelebb már végkép letesznek erről az udvari füleknek mégis csak kellemetlen hangzásu elnevezésről? Függetlenségi elvet vallanak még ők, amikor már formá is kijelentésekkel kötelezték le legjobb készsüket az új fuzióra is, amely biztosíték legyen Bécs számára, hogy ők soha többé a függetlenségi álláspontra visszatérni nem fognak.

És persze hivatkoznak vezérökre, a Kossuth-név örökösére, a kinek a nagy névragyogása arra volt jó, hogy az alázatos vezeklés érdemével megszeresse és mellére tűzhesse a császári osztrák Lipóttrend nagykeresztjének még ragyogóbb ékeségét. Mert éppen arra volt szüksége az új elvaruló politikának, hogy a multból örökölt veszedelmes fenyegetés elhomályosuljon.

Szinte megdöbbenve gondolok arra, hány Kossuth Ferenc-párti képviselő járt lenn Debreczenben, hogy Kossuth fiának átvedlett, kicserélt és meghamisított evangéliumát hirdették. Az ámitásoknak, szemfenyvesztésnek, komédiázásnak ily roppant porfelhője még aligha indult magyar szemek és magyar fülek felé. Azoknak a központból küldött korteseknek jól pereg a nyelvök, három évi gyakorlattal meg is lehetnek edzve minden szédelő kísérletre. De igazában

még öntudatlanul is ámitanak, mert a mit a gyáva és szolgáló lekeknek utolsó reményességével még ma változhatlanul szeretnének tartani, ugyanezt holnap, ha jó az utolsó bécsi parancs, hirtelen terd-hajással meg fogják tagadni. Ahogy tették a gazdasági kiegyezésnél, amelyet a nagyszerű fogadkozások után szegyenletes megadással és gyalazatos kvótá-emeléssel fejeztek be, úgy fogják most megismételni — tisztelet azoknak a kivételeknek, a kiket férfias és önzetlen önállóságukért komolyan lehet venni — a bankkérdésben. Talán Barabás Béla függetlenségi ígéjét hallgatták-e nagy ahitattal ott Debreczenben? Az ember alig is bírja eszében tartani, hogy az aradi vértanuk külön hiteles tanuja már hány alkalommal fogadta előbb ünnepelesen, hogy ezt és ezt nem fogja bizony senki kedvéért megtenni, amit utóbb Kossuth Ferencz kedvéért az udvar kivánságára vagy isten tudja miért mégis megcselekedett. Vagy annak a másikkal a kenetes szavát vették-e be, aki Kossuth Lajosnak Ferencz nevű fiát istennek keresztre feszített fiával hasonlította össze? Ah bizony, a császári Lipóttrend nagy keresztje, a melyet Kossuth Ferencz ur himzett titkos tanácsosi frakkjára oly kegyetlenül oda gombostűztek, felér Krisztus keresztjával és csonttörő szegeivel.

Nem lehet úgy! Az ámitások porfelhője hiába kavargott el Debreczen fölött, amely látta a nemzeti küzdelem legdicsőbb viharzását és hallotta a nemzeti igazság leghatalmasabb kinyilatkoztatását. Debreczennek igaz polgárai, akiket történelmük nagy emlékei hevitenek, a Kossuth Ferenc-párti korteskedes nagy rohama után bizonyára kitörülték szemüket, kitisztították füleiket és legfőleg még hatalmasan — prüsszentettek rája. És most jönnie kell a tisztító áramlatoknak, föl kell viharzania a debreczeni köz-

Matild krém,

kenőcs, szappan. Matild szépség szerének párja nincs levezzi a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimodit, vagy bármely bőrszűfítőt. A Matild krém teljesen zsírmentes, puder alá nappali használatra remek ráncoldó, 5 perc alatt fehéríti a bőrt, és utólérhetetlen fehéritője, finomítja. Ártalmas anyagot, higanyt, ólmot nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használja árát visszaadom

élet ősi levegőjének, bele kell fujnia onnét az egész országba a magyar szabadság üde tiszta leheletének, amely fölkarvarja a legdohosabb rejteket és szétzilálja a fertőzött lelkeket. Mint a hajdani római fórumnak, a debreczeni nyilvánosság piacának és annak a nagy ítélőszéknek kell bizonyulnia, ahol maga a magyar népérület gyatorolja az igazságszolgáltatást minden árulás és bültenség fölött. „Én vagyok a kard, a mely török, de nem hajlik” mondotta valaha Tisza Kálmán Debrecen nagy piacán. Ahogy ezt a szót megszegte, utólrta a debreceni népitélet büntetése. Magyarország közszellemének minden jobb reménye van ahhoz fűzve, hogy ez a debreceni piactól vette át a történelmi szöveg mandatumát, sohasem szabad annak hivatásul tartania azt, hogy zárt udvari zugokban titkos tanácsosi bajlángásokat végezzen; bizony még kevésbé azt, hogy csöndes sugalmak alapján osztrák generálisok segély vállveregetését erdemelje meg. És ha most a debreceni közveleménynek szomorú tapasztalatokat kellett az ő függetlenségi képviselőivel tennie, meg kell ragadni az első alkalmat, hogy ezt az erkölcsi inkompatibilitást újra kihirdesse. A meddig a magyar nemzet teljes állami jogát vissza nem vivja, ez az egy inkompatibilitás — minden vonatkozás nélkül az április 14-ki kijelentésre — Debrecen örök intelme maradjon.
Leckét az arulóknak.

Weszprémy viselt dolgai.

A főispán hódolata Naszádynak.

Az aszplik a darabont-időben.

A „Debreceni Független Ujság” vasárnapi számában egy kis történelmi visszaillesztést vetett főispánunk előéletére. Három nap telt el azóta és most már megállapítható, hogy a nagy leszámolás műve megkezdődött.

Tisztában van már mindenki a helyzettel. Ki-kí látja, mit lehet elérni a nagy nemzeti kormány támogatásával. Nemzeti jogainkhoz semmivel sem jutottunk közelebb. Felemeltek a kvótánkat. Megkötötték egy rossz kiegyezést. A hadseregünk magyarországi része németebb, mint valaha. A külképviseletben a magyarságnak nyoma sincs. Most meg az önálló bankot akarják feladni. Ha még az általános választójogot is meghamisítják a pluralitással, akkor igazán nem csúszhatunk tovább. Lenn vagyunk a lejto legeslegalján.

Leleplezésszerű erővel hatott a B. H.-ból átvett tudósítás Weszprémy Zoltán szerepléséről a darabont időben. Ebből meg lehet rajzolni főispánunk képét.

Megengedjük, hogy egyénileg tisztességes, uriember Weszprémy, de nem Debrecennek való főispán.

Darabontnak sem nevezzük, de megállapítjuk, hogy a darabontok térfoglalását egy perccel, egy nappal sem gátolta meg. Sőt elősegítette azaz, hogy a Jánosi Zoltán hazafias indítványt a tisztviselőkkel leszáraztatta 1906. március 1-én. De a

főispán későbbi viselkedése sem volt olyan, hogy bizalommal kövesse őt most a város független és ellenzéki szellemű polgársága. Mit csinált Weszprémy március 5-én? Ujra a *Európai Hírlap*. Rákosi Jenő lapját vesszük elő. Ez megírja 1906. március 6-iki számában, hogy Naszády király biztos átízent Weszprémy alispán-helyettes főjegyzőhöz, hogy a közgyűlési terem kulcsait adja át. *Weszprémy rögtön elküldte a kulcsokat a királyi biztosnak.* Később Naszády megbízottja felkérte Kovács polgármestert is és hasonlóképpen felszólitotta, hogy adja át a városi terem kulcsát. A polgármester kijelentette, hogy ezt a közgyűlési határozat megtiltja és ő ragaszkodván a közgyűlési határozathoz, a kulcsot nem adja át.

Ime, ugyanakkor, mikor a város első tisztviselője ellenszegül, a megye első tisztviselője ellentmondás nélkül teljesíti a hatalom óhaját.

Igy viselte magát Weszprémy Zoltán. Valószínűleg ez a hősiessége tette érdemessé a főispáni állásra. Bizonyosan erre a hősi bátorságra gondol ma is, mikor sógorát akarja képviselőnek ültetni Debrecen nyakára.

Weszprémy eljárásának a megítéléséhez meg azt is tudnunk kell, hogy a megyei tisztikar a leszerelő határozat hozata akor kijelentette, hogy csak az adó és ujonckérdésben enged, de a királyi biztos törvénytelen rendelkezéseire lemond. Ezt megírta a Budapesti Hírlap 1906. március 2-iki számában. Tanuságtételre hívjuk fel Pakozdy Sándor főjegyzőtől kezdve a tisztikar minden tagját, aki abban az időben is már szolgálatban volt, hogy ez a nyilatkozat megtörtént.

A megyei tisztikar hü is maradt hozzá. *Csak egy ember nem: az alispán-helyettes-főjegyző.* Weszprémy Zoltán nem mondott le, mikor a királyi biztos elrendelte, hogy a főispáni lakáshoz és közgyűlési teremhez szolgáló kulcsokat adja ki neki.

Mi következik ebből? Weszprémy Zoltán vagy törvényesnek találta a királyi biztos rendeletét és ez esetben azonosítja magát a darabont Naszádyval, vagy nem találta törvényesnek, ez esetben megszegte azt az ígéretét, hogy ott hagyja tisztviselői állását, mihelyt az adó és ujonckérdésben kívül más törvénytelen dolgot kérnek tőle.

Ujból kérdezzük ezek után: nem volt-e igazunk, mikor Weszprémy Zoltánt méltatlannak mondtuk Debrecen város politikai vezetésére? Amikor politikai viszonyaink zavarosak, amikor nincs kizárva, hogy újra végig kell szenvednünk az abszolutizmus kalvariáját: erős, bator, kipróbált szilárd jellemű férfira van szükség, nem ingadozó, fűtől fatól megrettenő alakokra.

Azt írta egy nagy budapesti lap, hogy a helyzet kulcsa Debreczenben van. Igaz, a debreceni választás fogja eldönteni ennek a silány kormánynak a sorsát. É felett a kulcs felett azonban Weszprémy öméltsága nem rendelkezik többé. Elvesztette akkor, amikor ama másik kulcsot könnyűden és elhamarkodva átadta Naszády Ivánnak, 1906. március 5-én.

A csütörtöki választás csakugyan országos fontosságú. Gróf Degenfeld megválasztása halálos ítélete lesz a mostani hazugságokkal teljes rendszernek. De remélhetőleg végső csapást fog mérni arra a sógor-politikára is, amelynek szomorú szinte e lett Debreczen városa.

Sáskajárás.

Debreczen, január 26.

Mint a múlt években a sáskák a Hortobágyot, úgy ellopték a koalíciós képviselők Debreczen.

A három esztendő alatt teljesen lelegelték odafent az ország votéseit, a függetlenségi és 48-as elvek virányait, elaludták a magyar nemzeti hadsereg, az önálló bank és az önálló vámtarulat ügyét, feldúlták az ország békejét a most teljes erővel a vidékre, ránk vetették magukat.

A múlt vasárnap negyvenen jöttek le ide enni, inni. Legközelebb maga a delegáció elnöke, a fogatlan vén orosz leány Barabás járt korteskedni itt a külvárosokban. Tegnap pedig ismét 10—15 tagu, erdélyi mágnásokkal vegyes koalíciós képviselő tette próbára a debreczeni polgárság türelmét és igyekezett fehérre mosni a kormányt és megkísérelte kisebbiteni gróf Degenfeldet.

Hasztalan törekvés. Amitó hasug szavaikat nem hiszi itt már Debreczenben senki. Elmúlt az az idő, hogy a népet bolondítani lehetett. A 15 szál koalíciós legény (különben is vékony dongáju legény) is csak 30—40 párteljáró, a tisztelt pártnotabilitások, népség-katonaság, Varga Lajos, a bérkocsisok és mérsékelt számú hallgatóság jelenlétében erőlködött a gróf Degenfeld a debreceni kálvinistákkal szemben Apponyi gróf bőkezűségét dicsőítette. Semmit se tudunk erről a menyei bőkezűségről. Talán a debreceni papokat vagy tanítókat fizeti, vagy valami más segítséget adna a debreceni híres kálvinista egyháznak a jezsuvita miniszter? Bárca adna, de azó sem lehet erről. Akinek egyházi adóját Apponyi fizeti, az álljon elő. Az állam itt még a katolikusoknak sem ad és azokat is a városnak kell támogatni. Aminthogy minden állami intézmény berendezéséhez és felépítéséhez, a királyi táblától a kaszárnyáig, a város adta a pénzt. És még itt Debreczenben mernek beszélni az állam mesés bőkezűségéről, melylyel mi, ugyis mint kálvinisták, ugyis mint városi polgárok halálra volnánk kötelezve. Nem vagyunk, annyira nem vagyunk, hogy nemesak Debreczenben, hanem az egész magyar Alföldön nincs annyi állami intézmény, mint például Nagyszébenben. Az állam minket csak husol is kihasznál s az állam a nemzetiségi vidékeken fizet.

De kint a falvakon sincs másként a dolog. Az állam ugyan kiegyezteti a szegény falusi papok és tanítók fizetését, de mi ez ahhoz a vagyonhoz képest, mit a sokszor hazafiatlan főpapságnak ad? 184 ezer kis hold földje van a nagyváradi oláh püspöknek, míg a magyarság papjai, reformátusok és katolikusok egyformán 1600 koronás fizetéssel nyomorognak. Ez az igazság, nem az Apponyi és a kormány bőkezűsége. Különben is nem a magukéból adnának, ha adnának. De nem is adnak és nem is kell, hogy adjanak. Megélünk itt a magunk emberségéből minden váltástelekezetbeliek, reformátusok, katolikusok és zsidók, amint

eddig is
gások ü
tani poli
kérdéssé

Ho

ellenzék

nem a r

felekezet

lások bé

egyház

nek fell

Rómába

kezőleg

szomben

Azaz, h

nak há

vő és

T

tozási

felekeze

tegnap

büszke

lett ari

ságáról

I

meg a

költésé

ték m

és a s

Fazék

künk

reskon

nek a

a vár

Pénzre

viszály

meghá

sót az

csapás

csut a

tőlünk

A

dán e

a Fro

intéze

párti

jelenl

A

Cse

tánya

telen

lentet

fszivi

főkap

désév

kájáb

éppen

polgá

zavar

mára

megv

debrec

tárgy

szó é

28-án

fogn

nyol

az el

zava

Az e

csen

eddig is megéltünk. Csak a felekezeti villongások üszkét közénk ne dobják és a mostani politikai választási kérdést felekezeti kérdéssé ne tegyék.

Hogy gróf Degenfeldt léptette fel az ellenzék, ez még nem felekezetieskedés és nem a más vallásnak kihívása. A gróf a felekezeti egyenlőség és viszonyosság, a válalásos béke zászlóját emeli s a református egyház főgondnokának, első világi emberének felléptetése itt Debrecenben, a kálvinista Rómában kihívásszámba nem mehet. Ellenkezőleg: az a tapintatlanság, hogy vele szemben a kormány ellenjelöltet állított. Azaz, hogy nem is a kormány, hanem annak háta megett Tóth János, a Csanak-vő és Wespriény, a másik Csanak-vő.

Tisztára családi erőszakoskodás és osztási politika ez az egész. Nincs itt szó a felekezeti kérdéstről, csak a törtétestről, a tegnapi még demokrata és béres ösükre büszke — ma pedig zászlós családokká vedlett arisztokraták göggyéről és sáska falánkságáról.

Debrecen város polgárai! Emlékezzetek meg a hortobágyi sáskajárásról. Ennek a költségeit is mi, a város polgárai fizetik meg. Nehogy ezek a koalíciós hernyók és a sáskának is éhesebb Csutka. Csórák Fazék vagy miféle Jánosok étvágyát is nekünk keljen kielégíteni és az eddigi bécsi reskontók, delegációs számlák után még ennek a választásnak a költségeit is nekünk, a város polgárainak kelljen megfizetni. Pénzzel is kár volna, hát még felekezeti viszálykodással és a polgárság békéjének megháborításával! Ez még a hortobágyi, sőt az egyiptomi sáskajárásnál is nagyobb csapás volna s ennyit talán még a jeles csutkapárti követjelölt ur sem követelhet tőlünk.

A DEGENFELD-PÁRT holnap, szerdán este nyolc órákor értekezletet tart a Frohner-szálloda éttermében. A párt intéző bizottsága felkéri a Degenfeld-párti tagokat, hogy minél tömegesebben jelenjenek meg az értekezleten.

A főkapitány tovább izgat.

Csendőrszolgálatok Debrecen utcáin.

Lépjön közbe a polgármester!

Végh Gyula Debrecen város főkapitánya aki hivatalosan is igazolta, hogy képtelen a teendői ellátására, — mint már jelentettük — tegnap egy egyenesen izgatott felhívást ragasztott ki Debrecen utcáin. A főkapitány ur nem állt meg ezzel a ténykedésével a polgárok békéjét megzavaró munkájában. Ma ismét olyan dolgot művelt, mely éppen alkalmas arra, hogy Debrecen békés polgárságát felizgassa és a választás napján zavargásokat idézzen elő.

Végh Gyula főkapitány ur, aki ártalmára van, sőt ellene dolgozik a közbiztonság megvédésének, ma hivatalos szobájában a debreceni csendőrkörlet parancsnokságával tárgyal. A tárgyalás folyamán arról volt szó és megállapodás is történt, hogy január 28-án, a választás napján csendőrszolgálatok fognak cirkálni Debrecen utcáin reggel nyolc órától kezdve.

Határozottan tiltakozunk a főkapitány az ellen a csak veszedelmre vezethető, zavargásokat előidéző határozata ellen. Az ellen semmi kifogásunk nincs, ha a csendőrség készenlétben lesz ámbár a deb-

receni polgárság higgadtsága és józansága garancia arra, hogy semmi rendzavarás nem fog történni.

Felkérjük Kovács József polgármester urat, hogy vágjon eléje a főkapitány izgatására alkalmas és teljesen felesleges intézkedéseinek, amelyek egyenesen provokálják a zavargásokat. Ha a főkapitány nem képes a polgárság békéjének megvédésére, nyújtson oltalmat a lakosságnak a polgármester addigis, míg a törvényhatósági-bizottságnak módjában lesz kitanítania a főkapitány urat.

Justh a királynál volt.

Fölkinálta a függetlenségi programot.

Egy képen a rájráti elnökkel.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma Bécsben járt és kihallgatáson jelent meg a királynál. A házelnök, mielőtt elindult Bécsbe, azt íratta magáról a megfizetett lapokban, hogy Justh Gyula az egész függetlenségi programot fölkinálta az uralkodónak, arra az esetre, ha a közös banknál ezerszerte veszedelmesebb kartelbank fölállításába beleegyeznek. Justh Gyula a következő alkut kínálta fel:

1. A függetlenségi párt hajlandó lemondani a perszonál-unióról, hajlandó ennek, mint végcélnak, programjából való kitörlésére.

2. Hajlandó a katonai téren támasztott követelményeit redukálni, nevezetesen nem feszegeti a vezényszó ügyet s egyelőre hallgatolag, aztán nyíltan kijelentve, elejti az idevágó eddigi állás pontot.

3. Kötelezi magát az általános, egyenlő, községenként való szavazati jog törvénybe iktatására.

4. E pontnak alapján az ország nemzetiségeivel békét köthet, de kötelezi is magát, hogy a nemzetiségekkel és Horvátországgal a békességet mielőbb helyreállítja.

5. Ezekre vállalja és kéri a párt a kormányzat átadását, aminek az uralkodó részéről a kartelbank tekintetében való koncesszió az egyetlen előfeltétele.

Tehát mindent akarnak adni azért, hogy miniszterek legyenek.

Tavirataink itt következnek:

Bécs, január 20. (Magy. Tud.) Justh Gyula, a képviselőház elnöke, délelőtt fél 11 óráig a magyar házban tartózkodott. A délelőtt folyamán a házelnök gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter látogatását fogadta. Fél tizenegy órákor Justh Gyula gyalog ment át a Burgba, ahol a király 11 órákor fogadta kihallgatáson. Justh Gyula jelentést tett az uralkodónak. A jelentés az aktuális politikai kérdések kapcsán a függetlenségi párt hangulatának kifejezése mellett kiterjedt az egész parlamenti szituációra.

Bécs, január 26. Igen gyorsan terjedt híre Justh audienciájának. A kihallgatásnak egyik fontos mozzanata volt, midőn a király azt kérdezte tréfásan, hogy igaz-e, hogy ő vissza akarja idézni az obstrukciós napokat? Justh ez ellen kellő tisztelettel, de kellő nyomatékkal is tiltakozott és aztán kifejtette, hogy Magyarországon aközél jövőben csak akkor lehet békés kormányzat, ha ezt vagy a függetlenségi párt vagy bármely pártalakulás füg-

getlenségi alapelvekkel viszi. Neki és barátainak eszükében sincs háborúságot csinálni; sőt ellenkezőleg, ők a békés, a tartós, áldásos munkát akarják biztosítani. Ez nemcsak a saját, hanem jóformán az egész függetlenségi pártnak óhaja és felfogása. Nincs a pártban tíz-tizenöt embernél több, aki más véleményen volna. Ha azonban a párt kívánságainak megfelelőleg oldják meg ezt a kérdést, simán és gyorsan lehet bonyolítani a többi kérdéseket és úgy a katonai, mint a választói jog kérdéseiben könnyen megfogják találni a megértési és elintézési alapot. Ez az egyetlen kérdés, ha helyesen megoldják, hosszú időre nyugalmat, megelégedést és céltudatos, zavartalan munkásságot jelent, melynek részesevé lehet tenni egész Magyarországot és kapcsolt részeit. Ő felsége Justh fejtegetéseit nagy érdeklődéssel hallgatta, de a maga részéről semmitéle nyilatkozatot nem tett.

Bécs, jan. 26. Justh Gyula a kihallgatás után elment az osztrák képviselőházba, és Weiskirchner rájráti elnökkel egy képen lefotografáltatta magát.

A különbség.

— Mi a különbség Wespriény Zoltán főispán és a kenguru között?

— ?

— A kenguru: fiahordó, Wespriény pedig sógorahordó.

Degenfeld és az orthodox zsidók.

Fővárosi lap a választásról.

Hova kell szavazniok a zsidóknak?

A debreceni harmadik kerületi választással kapcsolatban egy fővárosi kálvinista egyházi lapban egy igen figyelemreméltó cikk jelent meg, Degenfeld és az orthodox zsidók címmel. A cikk igen szépen kifejti, hogy Degenfeld a szintiszta liberalizmus katonája. Majd így folytatja:

„Degenfeld győzelme nemcsak mandátumot jelentene Degenfeld számára, s nemcsak azt jelentené, hogy Debrecen olyan emberbe helyezte bizalmát, akinél különbet és kiválóbbat keresve sem találta, hanem jelentené egyszerűen mint a liberalizmusnak legalább egy ponton való győzelmét, ami igen nagy jelentőséggel bírna a mai tetejétől a talpáig klerikális világban, s jelentené azt is, hogy Degenfeld grófban a liberalizmus olyan katonája kerülne a jelen reakciós klerikális parlamentbe, akire a liberalizmus minden körülmények között számíthatna. Az ellenjélt Csanak mellett pedig, amint tudjuk s meg is irtuk már, a legsötétebb klerikális képviselők korteskednek, úgy hogy Csanak klerikalizmusában egy pillanatra sem lehet kételkedni.”

„Mi sem volna tehát természetesebb, mint hogy a kálvinista Debrecenben, a liberalizmus ez erős várában a zsidóság önként, sőt lelkesedéssel csatlakozzék a kálvinistákhoz akkor, amikor azok éppen a liberalizmus érdekében lépnek fel maguk közül azt, akiben legjobban megbíznak.”

Ezután megírja a lap, hogy a debreceni zsidók egyrésze, az orthodox zsidók, mégis Csanak János mellett foglaltak állást, ami a kormány befolyásának tulajdonítható.

Fővárosi lapársunk ezen állítását téves információk után irta meg. Mert igaz, hogy az orthodoxia egy vezető tagja, aki személy szerint is van kötelezve Apponyinak, lent járt a múlt héten Debrecenben,

1309/1
1-2 old.
Viepusulobol

4
hogy a klerikális kormány jelöltje mellé toborozza az orthodox zsidókat, de az illető ur póruhárt, mert kiutasították.

A debreceni orthodox zsidók ugyanis, mint egy ember állnak a liberálisnak, Degenfeld József gróf zászlaja mellett. Minden kísérlet hiábavaló volt, mert a debreceni zsidók nem fognak a klerikális kormány klerikális jelöltjére szavazni.

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház mai ülésén folytatta az adóreformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Nagy feltűnést keltett Szabó István parasztpárti képviselő beszéde, melylyel a javaslat sérelmes részeit ostromozta. Beniczky Ödön néppárti, Emödy József és Kelemen Samu függetlenségi a javaslat mellett beszéltek. A vitát holnap folytatják.

Rágalmak Degenfeld ellen.

A klerikális tábo ból.

Soronként három krajcárért.

A Csutkanak-párt vergődését nemcsak a képviselőhadjárat jellemzi, hanem élénken jellemzi klerikális sajtójának rágalmazásai is, melyeket Degenfeld gróf ellenröpitenek világgá. Ennek a sajtónak a műve a teológus ifjuság, a debreceni kálvinista ifjak megrágalmazása s most ujabban egy hallatlanul szemérmetlen váu világgá bocsátása.

A „Pesti Hirlap“ mai számában azt az erkölcstelen hazugságot küldte fel ez a klerikális sajtó, hogy Degenfeld József gróf a Lukács—Kristóffy—Hédervary féle társaskörrel érintkezést tartent.

Debrecenben kacagnak ezen a rágalmal, mert a Degenfeld gróf politikai élete nyitott könyv. Nem hogy érintkezést nem tart fenn velök, de még csak nem is ismeri egyiköket sem, mint azt ma egy társaság előtt kijelentette. Degenfeld gróftól megvédeni ezen hazugság ellen felesleges dolog, de tiltakoznunk kell a sajtónak ilyen eölokra való felhasználása ellen. A Pesti Hirlap azon debreceni tudósítója ugyanis, aki ezt a hirt a Pesti Hirlapnak felküldte, soronkint hat fillért kap a közleményeiért.

Nem tudjuk megér-e az illető tudósítónak egy ket koronát az a tudat, hogy hazudott és rágalmazott?

Polgártársak!

A választás napján, csütörtökön reggel 8 órakor minél nagyobb számmal gyűljetek össze a Degenfeld-párt irodájában.

A Kossuth-utcai rész polgárainak találkozó helye: a „KIS DEBRECEN“-ben levő pártiroda.

A Varga-utcai rész polgárainak találkozó helye: a „FROHNER-SZÁLLODA“-ban levő pártiroda.

Akinek még nincs igazoló jegye, az a pártirodák utján beszerezheti.

A pártirodákban az urnák fölöttömött sorokban az urnák elé és győzelemre juttatjuk kitünö jelöltünknek, DEGENFELD JÓZSEFNEK zászlaját!

Jánosék és a vasutasok.

Haditanács a főispánál.

Weszprémy: Tisztelt haditanács! Ime a nagy ütközet, a képviselőválasztás előtt állunk. Nekünk, mint pártunk legokosabb tagjainak haditanácsot kell tartanunk, hogy mikép tűzhetjük ki (llágyulva) Jánost, a harmadik kerület várfokára. Beszéljük meg tehát a haditervet. Terjessze elő mindenki az indítványát, hogy lehetne győzni. Az első szó (még lágyabban) óh, téged illet, János mond: te szerinted mit kellene tenni?

János: Tisztelt 'raim! Engedjék meg, hogy mielőtt lényegem beszédébe belekezdjek, kifejezzem az én kifejezhetetlen részvétemet, amely... amely... elragadta... amely...

Weszprémy: János, gyere a keblemre. Ugy látom a te jövendő működésednek 18 éve éppen oly eredménydus lesz, mint amilyen az enyém volt. De menjünk tovább. Ön Végh Gyula, akinek a lelke, a gondolkozásmódja oly rokon az enyémmel, terjessze elő az indítványát.

Végh: Gyula: Nanana... a Végh bácsinak, annak vannak eszméi. Például... dával... nanana... példána... kokáér... kokáér... nanana... ejnye na... nem akar eszembe jutni... nanana... hívják csak elő Bardóczot, neki talán ezébe jut, hogy mit akartam mondani... nanana.

Weszprémy: Csak gondolkozzék kedves Végh ur, hátha eszébe jut. Én is, mikor valami nem jut az eszembe, előhívom a titkáromat, az eszembe juttatja, (sóhajtvá hej hej... amíg én Degenfeld titkárá voltam, Degenfeld soha se bizta rám, hogy eszembe jusson valami. De menjünk tovább. Hát ön, kebelbarátom Varga ur ön mit terjeszt elő?

Varga (felugrik a Végh Gyula hátára s megköpi a markát): Tyü, azt a fűzfán kopogós rézangyalát! Eszme kell magoknak? A eszmámba több eszme van, mint az egész ellenpártba...

(A főispán, János és Végh Gyula neki esnek s mielőtt védekezni tudna, lekapják a eszmáit s lázasan keresgélnek benne.)

Varga (ordítva): Minek huzták le az én eszmámat, mit keresnek az én eszmámban?

János: Hát mit keresnénk más, eszmét keresünk Lajoskám, eszmét...

Végh Gyula (táncolni kezd): Megvan megvan, nagyszerű eszmém van, kitünö eszmém. Ujujuj, micsoda eszmém van. Ide, ide, hamarosan gyűljenek ide körém. Hadd mondjam el az eszmémet (Köréje gyűlnek).

Végh Gyula: Az az eszmém, hogy beszéljük rá a vasutasokat, hogy János mellett szavazzanak.

Weszprémy: (nevető göresöt kap) Höhöhö... höhöhö... hö... hö... a vasutasokat... höhöhö... a vasutasokat fel fogjuk hajtani... höhöhö...

János: (nevető göresöt kap) Hihihihihihih... a vasutasokat... hihihihihihih...

Weszprémy: (nevető göresesél) Höhöhö... a vasutasokat... höhöhö... ahova oda szavazznak, ahova... höhöhö... ahova én akarom... höhöhö... höhöhö... Végh Gyula... höhöhö... jöjjön... fogja a hasamat... höhöhö... höhöhö...

Végh Gyula (nevető göresesél): Hehehe... hehehe, méltóságos uram... hehehe... hát az én hasamat ki fogja...

hehehe... az én hasam... hehehe... kutya?... hehehe... hozassuk fel... hehehe... egy vasutas szavazónkat... hadd fogja... hehehe... a hasunkat... hehehe...

Itt vannak a bécsi mentők.

Csutkanak János támogatására.

Dicsőítik Apponyit.

Rettenetes ennek a kormánynak a rémülete. Mint a kocsonya, úgy remeg, úgy fél Debrecen város szabad polgárságának az itéletétől, mely január hó 28-án fog a feje felett elhangzani, amikor, mint már tökéletesen bizonyos, Degenfeld József gróf zászlaját diadalra fogja vinni a harmadik kerület választópolgársága.

A kormány irtózatoss félelmében egyre-másra küldi le a mentő-csapatokat Debrecenbe. Eddig már lerándult — kormányparancsra — vagy ötven bécsi mentő, koalíciós képviselő Debrecenbe, Csutkanak János nagyon ingatag zászlajának támogatására.

Emberemlékezet óta még sohasem történt meg, hogy egy képviselő támogatására ennyi képviselőt küldött volna le valamelyik kerületbe a kormány. Nagyon, de nagyon érezheti a vesztét ez a kormány, hogy ennyi bécsi mentőt küldött polgárságunk nyakára.

Ma is itt volt egy rakás. Volt köztük gróf, volt köztük névtelen bécsi mentő, csak igaz hazafi igazi 48-as népképviselő nem volt köztük. Valamennyi olyan képviselő volt, aki szegreakasztott, fentartott elvekkel szolgálja a bécsi császárt.

Istenem, bocsássuk meg nekik, hogy lejöttek. Hiszen ezek mind valóságos belső titkos tanácsok, udvari tanácsosok, sárgabugyogós lovagok s egyéb címes és rangos belső bécsi emberek akarnak lenni. Ezek azért jöttek le ide, mert veszélyben a — haza?, dehogya! — veszélyben a — husosfázék és Bécs.

A Dreher sörcsarnokban étkeztek. Hogy nagyszerű étvágyok van, azt megmutatták a kormányzások eddigi ideje alatt. Étkezés után, hogy jobban emészszenek, el kezdtek beszélni öszszegyülekezett, illetöleg öszszefodott korteseiknek. De nagyon megterheltek gyomrukát, mert — félrebeszéltek.

De abban valamennyien megegyeztek, hogy Apponyit, a klerikális minisztert fel-dicsérték az égis, bizonyitgatták, hogy a hazai kálvinistáknak csak egy barátjuk van s ez Apponyi. Degenfeld József gróftól, aki tudvalevöleg gyházának érdekében még Amerikába is kiment, úgy állitották be, mint aki ellensége a református egyháznak! Nem hallatlan merészség ez? Degenfeldről, a tisztántuli egyházkerület főgondnokáról azt állítani, hogy ellensége saját egyházának és Apponyiról, a jezsuita miniszterrel azt állítani, hogy ő barátja a kálvinistáknak!

Ilyenre csak koalíciós erkölcsei, koalíciós képviselők képesek! De megtették. Mi ez nekik? Nekik, akik úgy megjavították Magyarországon a hazaárulás rekordját, hogy az ember nem tudja sirjon e, vagy kacagjon?

A képviselő urak beszédeik után ujra ettek. Enni ugyanis szinten tudnak. A bécsi császári konyhán tanulták!

Kiepes...

— Pol...
Közeledik...
Be kell...
Ki legyen...
Mind esz...
Csanak J...
Éljen sok...

Ami zász...
Rajta öm...
Vámterül...
Rajta s...
Canak J...
Éljen sok...

Azt besz...
Mi tagad...
De a cul...
Majd esz...
Csanak...
Éljen so...

De

A,

Pa...
óriási...
viget a...
töltötte...
színházi...
tehetség...
mutatko...
gens, e...
tése ala...
zenekar...
„Csabit...
tany ta...
kert jó...
a debre...
zönség...
tumos

E...
hangu...
volt az...
ereje...
liás em...
falvy...
majd...
sok sz...
sleges...
gyöny...
elbada...
tellen...
cimü...
doán...
a hall...
tapssa...
Nagy...
másod...
döben...
szottá...
dos v...
dolgoz...
olvasó...
megsz...
hangu...
elő p...
minde

vigsá...
ban Z...
e. mo...
tel ca...
népei...
tató...
ristik...
sok k...
nótái...
a vid...
betel...
adnio...
perce...
Tóni...
szést

Választási dal.

— Poli ország utazója dallamára. —

Közeledik, itt is van már a választás.
Be kell adni a szavunkat, nires halasztás.
Ki legyen hát a követünk,
Mind csak ezen töprenkedünk?
Csanak Jancsi nekünk nem kell
Éljen soká a követünk, gróf Degenfeld!

Ami zászlónk kinn a szélben vigan lobog,
Rajta önálló bank, titkos választójog,
Vámterület az önálló
Rajta s a magyar vezényszó,
Csanak Jancsi nekünk nem kell.
Éljen soká a követünk, gróf Degenfeld!

Azt beszélnek országszerte mily boszantó
Mi tagadás: Csanak Jancsi ósválasztó.
De a cukrász — gábelrendszer
Majd csak rendbe hozza egyszer,
Csanak Jancsi nekünk nem kell!
Éljen soká a követünk, gróf Degenfeld!

Debreceni operairó sikere.

A „Csabító“ pompás nyitánya.

A negyedik vigest.

Pazar élvezetben volt része annak az óriási nagy közönségnek, mely a tegnapi vigest alkalmából ismét a teljes zsufoltságig töltötte meg az „Arany Bika“ disztermét. A színházi zenekar egyik fiatal, de rendkívül tehetséges tagja Guiseppe Luigi *Grapuln* mutatkozott be itt, mint zeneszerző és dirigens, egyaránt komoly sikerrel. Saját vezetése alatt játszotta ugyanis a színház teljes zenekara első szám gyanánt a fiatal zenész „Csabító“ c. operájának nyitányát. E nyitány tartalmasságából ítélve nagyszerű sikert jósolhatni az operának, mely most van a debreceni színházban előkészületben. A közönség meleg óvatiban részesítette a talentumos szerzőt.

Egy ritka tömött zengésű, kiváló, althangu vendég: *Király Józsefné* urnő éneke volt az est komoly oldalának másik vezéregyeje. Előbb egy magyar románcot s a Bibliás ember egyik áriáját énekelte a *Mártonfalvy* György kitűnő zongorakísérete mellett, majd saját zongorakísérete mellett adott elő sok szép magyar dalt, mindkét ízben mélyseges hatást keltve és zúgó tapsot aratva gyönyörű organumával, meleg, szívhez szóló előadásával. *Bathori Maresa* az ő utólrhetetlen kedvességével adta elő a „Tiszti csákó“ című monológot; művészi előadásával állandóan gyönyörködtette, sokszor megnevetette a hallgatóságot, mely szünni nem akaró tapsal honorálta a nyújtott finom élvezetet. Nagyon szép volt a színházi zenekarnak második száma is; ekkor a „Malom az erdőben“ és „A zenélő óra“ c. darabokat játszották a *Mártonfalvy* György biztos, gondos vezetése mellett grációzan, finom kidolgozással. *Horváth Kálmán*é, kit a felolvasó esték közönsége már a múlt évben megszeretett s mindenkor szívesen hallgatott, hangulatos, csattanós mese verseket adott elő pompásan, hatalmas tapsokat aratva minden egyes apróságával.

Az est többi szereplői már kiválólag a vigság szolgálatában állottak. Így első sorban *Zilahy Gyula*, aki előbb „A fürdőorvos“ c. monológból csinált igazán nagy művészetel cabinet-alakítást, aztán pedig „A föld és népei“ címen tartott egy folytonosan kacagató „kultur-histórikó, geografikó és humoristikó“ előadást, felrengető hahoták és tapsok között. *Horváth Kálmán* és *Nádor Zsiga* nótái mókái, tréfa versei remekül fokozták a vídám hangulatot; a közönség alig akart betelni velők, újra meg újra ráadást kellett adniok (s mindegyiknek száma után még percekig zúgott a taps. A estét a *Veres Tóni* jeles zenekara zárta be, általános tetszést és feltűnést szerezve.

Színház és Művészet.

Műsor:

Szerda, Fuzsitus kisasszony A) b.
Csütörtök, Fuzsitus kisasszony B) b.
Péntek Fedora dráma C.) b.
Szombat Varázskeringő, operette. A) b.
Vasárnap délután Gépíró kisasszony.

Fuzsitus kisasszony.

— Bemutató előadás. —

Fuzsitus kisasszony a Debrecenben negyedéve sokat játszott forgószél kisasszonyból lett daljátékká, olyformán, hogy a népszerű bohózatot *Ziehrer* teletüzdelte néhány hatásos dalszámmal. Az újított darab tegnap esti, első előadását félházyi közönség nézte végig.

Akik ott voltak, sokat tapsoltak *Rózsa Lilinek*, ki a címszerepet énekelte. játszta s táncolta a *Nagyamá*-ban elért fényes sikerét megközelítő hatással. Nyiltszíni tapsokat kapott majdnem minden jelenése után s alig volt énekszám, melyet ne kellett volna megismételnie. Nekünk főleg az ő énekekben, beszédekben egyként megnyilvánult finom diszkrétciója tetszett, melylyel sokat enyhített a kissé borsos szövegű daljáték durvaságain. A második felvonás után ötször hívták a lámpák elé s zajos tüntetéssel ünnepelték a népszerű primadonnát.

A est másik hőse *Gyöngvi Izsó* volt, akiből az este csak úgy buzogott a zamatos, egészséges, holtakat is megkacagtatni képes humor. *Ligeti* minta-karikaturát mutatott be egy hülye milliomos gyerek szerepében, melynek minden parányi részét a leggondosabban dolgozta ki. Sokszor s nyilt színen tapsolta őt is a közönség, mely — ha a második felvonás vontatottsága kissé nem mutatja — egész este alig fogyott volna ki a kacagásból. *Kemény*-nek volt még néhány hatásos énekszám, még az epizód szerepekben: *Gyöngvi Jolán*, *Barabás Ella*, *Radó Anna*, a *Tallian-pár* *Szilágyi* és *Gerő* jeleskedtek. *Horváth Kálmán* az énekszámokban indispozícióval küzdött; játékban viszont kárpótolt mindenért s neki is jelentős része lesz abban, ha a Fuzsitus kisasszony tartósabb ideig műsorán marad. — A zenekart *Mártonfalvy* vezette, ismét biztosságával oldván meg különben sem tulnehéz feladatát.

Hirek.

Tacsi és Jancsi.

*

Vott egyszer Szoboszlón egy *Tacsi* nevű cigány. Ezt a cigányt felfogadta Horog, a debreceni komédiás, bemázolta feketére s mint négert, vadembert mutogatta a vásári komédiákban. De egyszer néhány szoboszlói ember felismerte a Tacsi cigányt s így szóltak hozzá feddőleg:

— *Ugyan Tacsi, minek teszi kend magét bolondd!*

Volt egyszer Debrecenben egy *Jancsi* nevű ember. Ezt a Jancsit felfogadták a bécsi sárgafelete koalíciós komédiások, bemázolták nemzeti színűre s mint egy nemzeti hőst mutogatták a debreceni polgárságnak. De január 28-án felismeri a debreceni polgárság Jancsit s így fog hozzá szólni:

— *Ugyan Jancsi, minek tette kend magát — képviselőjelöltté!*

Mezei Ernő és Degenfeld gróf.

Mai vezéreikkünket *Mezei Ernő*, a magyar publicisták legelőkelőbbike írta. A cikk nemcsak mint értékes politikai tanulmány, nemcsak mint a helyzetet elfogulatlanul, hűen megvilágító kritika

érdemel figyelmet, de különösen érdekes egy személyi vonatkozás miatt. *Mezei Ernő* 1887-ben mint *Degenfeld Lajos* grófnak, a harmadik kerület mostani ellenzéki képviselőjelöltje fivérének ellenfele küzdött az egyik debreceni mandátumért. A kitűnő publicista ezzel a cikkével fényes tanúságot tesz arról, hogy az elvi gondolkozást nem szabad befolyásolni személyes vagy egyéb momentumoknak. A most folyó harc tényleg hatalmas küzdelem azért a magasztos elvért, hogy a harmadik kerületben a liberálisizmus és a magyar nemzetállam eszménye arasson diadalt, és ebben a harcban kicsinyes, személyes érdekeknek el kell nému'niok.

— **Leintették Barabást.** A koalíció diszszónoka, a fogahullajtott vezértigris, *Barabás Béla*, bizonyára nem fogja élete legszébb napjai közé sorolni az elmúlt vasárnapot, amikor a debreceni kertek alatt bujkált. A császárlakájá vedlett szájhősön Debrecenben megesett, hogy a torkára forrasztották a s-ót. *Barabás*, mikor a homokkerti választókhöz beszélt, gyalázni akarta *János* Zoltánt, akit hervadhatatlan érdemeiért olyan általános becsülésben részesíti a Homokkerti népe, amilyen becsülésben a barabásoknak sohasem volt és sohasem lesz részük. Alig ejtette azonban ki az extigris *János* nevét, a hallgatóság óriási éljenzésben tört ki, majd egy *vasuti alkalmazott* odalépett az emelvény elé és kezével legyintve egyet, így szólt *Barabáshoz*:

— Miféle dolg ez bántani *János*it, akit mindnyájan tisztelünk és szeretünk?! *Vigyázzon az ur magára, mert kellemetlenségek lesznek!*

Barabás elsápadt, egy árva szóval sem mert felelni a l-intésre és sietve befejezte beszédét.

— **A törökök és a megegyezés.** Úszkábból táviratozzák: A török-osztrák-magyar megegyezést igen hidegen fogadta a török nép. Az osztrák és magyar kereskedők áruira kimondott bojkott nem hogy szűnne, de még fokozódik.

— **Fináncokkal dolgoznak és ablakbetöréssel.** A csutkapárt, érezve közelgő veszét, a terror legvakmerőbb eszközeihez folyamodik. Kortesei, különösen külső városrészekben veszélyeztetik a közbiztonságot és a legbrutálisabb fenyegetésekkel törnek a választópolgárokra, akik szívvel-lélekkel *Degenfeld József* zászlaja köré tömörültek. Ma délelőtt fináncok jártak *Pesti János* homokkerti kereskedőnél és felszólították, hogy vegye le házáról a *Degenfeld* lobogót, mert különben elveszik tőle a *trafik-engedélyt*. *Pesti* kiutasította a fináncokat és megteszik ellenük a följelentését. De nemcsak fenyegetéssel dolgoznak a csutka-párton, hanem a polgárok vagyonának rongálásával is. A Homokkertben *Marozsán László* iparosnak és *Pesti János* kereskedőnek ablakait kövekkel bezúrták részeg kortesek. A károsultak eddig még nem tettek jelentést attól tartva, hogy hiába mennek a rendőrségre, mikor maga *Végh Gyula* is korteskedik csutkáknak. Mi azt tanácsoljuk, hogy csak tegyenek bátran jelentést, a bűnügyi osztályon jobban tisztelik a törvényt, mint a főkapitány ur.

— **A debreceni négyzetek a mesinai katasztrófa áldozatainak.** A debreceni négyzetek képviselői ma délután közös értekezletet tartottak a városháza nagy tanástermében, amelyen megállapodtak,

1903/1 1-2 old.
Vieperulobol

Kiepeszo

hogy február 2-án közös estélyt fognak tartani a Bika szálloda dísztermében s az est jövedelmét a messinai szerencsétlenség áldozatainak fogják elküldeni. Az estélynek fényes műsora lesz, melyet lapunk egyik közeli számában részletesen közölni fogunk.

György urfi tüzel. Belgrádból táv iratozzák: Péter szerb király és György herceg között a differenciák még mindig nem szűntek meg. Egy György herceghez közel álló lap egy konstantinápolyi szerb ember levelét közli, aki a monarchia ellen indítandó háborúra hívja fel a trónörökösöt.

Küldöttség az új patikaért. A Méliusz- és Atilla-tér lakosai aláírásokat gyűjtöttek maguk közt, amelyeket vasárnap egy küldöttség fog átadni Kovács József polgármesternek. A küldöttség arra kéri a polgármestert, hogy támogassa azon törekvésüket, miszerint a Méliusz és Atilla tér közti városrészen új gyógyszerárt állítsanak fel.

Működik az Etna. Cataniából táviratozzák: Az Etna kráterjei működni kezdenek. A láva a hegy oldalán ömlik. A közeli falvak lakosai a városokba menekülnek. A láva több erdőséget felgyújtott, ami éjszaka borzalmasan szép látványt nyújtott.

A holnapi hangverseny Holnap, szerdán este tartja a zenekedvelők társasága negyedik (rendkívüli) hangversenyét mely iránt valóban, páratlanul nagy az érdeklődés. A művészetnek igazi ünnepe lesz a mai est: korunk legnagyobb énekesnőjét fogjuk hallani. Olyan csodás, édes szóval, mint 6, kevesen szóltak még az emberek szívéhez. A természet pazar bőkezűsége ráadásul még valóságos hódolatra készítő külsővel ruházta fel a művésznőt. **Vajdits Sári,** a zenekedvelők társaságának másik vendége is igen bájos jelenség, ki a regevilág ábrándos hangszerével, a hárfával sorra meghódította a legelkényeztetebb városok közönségét is. A hangverseny kezdete fél 8 órakor lesz. Jegyek **Csáthy Ferenc** ur üzletében és este a pénztárnál 4 és 2 kor. kaphatók. Páholy már nincs.

Robbanás Andrassy Gyula palotájában. Budapesti tudósítónk táviratozza: **Andrassy Gyula** gróf Fő-utca 11. szám alatti palotájában ma délelőtt 11 órakor robbanás történt. A csatornanyílás az udvaron be volt fagyva, mire egy szolga petroléumot töltött a kanálisa és azt meggyújtotta. A csatornában összegyűlt gázok felrobbantak, a légnyomás következtében egy földszinti üvegajtó és egy első emeleti ablak üvegtáblái összetörték. Sérülés nem történt. Budán természetesen az a hír volt elterjedve, hogy az **Andrassy-palota felrobbant** és az emberek százával özönlöttek az állítólagos robbanás színhelyére.

Titokzatos halál. Ma délután Kossuth-utca 68. számú lakásán összeaszva, lesoványodva találta meg a debreceni rendőrség **Polkán Flóra** vénleányt. Nem tudni, hogy milyen körülmények között halt meg, lehet, hogy éhenhalt. A rendőrség a titokzatos haláleset felderítésére vizsgálatot indított.

A szülésznő tolvaja. A debreceni rendőrség letartóztatta és az ügyészséghez átkísérte Szepesi János debreceni csavargót, aki **Jóna** Sándorné szülésznőtől 120 korona értékű ágyneműt ellopott.

Sikkasztó postatiszt. **Hauser János** 21 éves postatiszt, mint a rendőrséghez érkezett távirat jelenti Brixenből, 29.924 korona készpénz elsikkasztása után megszökött.

Jó szívek. A következő sorok közlésére kértünk fel: A jótékonyág örve alatt legtöbb visszaélések történtek, ami a

valóban reá szorult hitsorsosainkra nagy hátránnyal jár. Mégis nagy megnyugvásra szolgál, hogy vannak oly nemes lelkű vállalkozók, akik ezen visszaélések között is megtudják találni az utat az adakozó szívekhez és ha van, aki igazán reá szorult a jótékony szívek adakozására, annak részére megtudják szerezni a legszükségesebbet. Ily jótékonyt gyakoroltak **G. Anna** és **H. Berta** urleányok akik a most vasárnap eltemetett **Weisz Sámuel** özvegyének és hét árvájának gyűjtőiv szerint 60 koronát gyűjtöttek, amiért nevezett ezton halás köszönetet mond.

A hamis tanu. A debreceni törvényszék büntető tanácsa mai ülésén nyolc napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte **Barth Istvánné**, aki egy polgári perben hamis tanuvallomást tett. Az elítélt felbevezett az ítélet ellen.

Belépés a Zion egyletbe. A Zion debreczeni betegs. egyesület választmánya az egyesület kötelekébe való belépést akarja megkönnyíteni, azzal, hogy mindazoknak, kik **belépési szándékukat f. hó január 25-ig bejelentik, a szokásos 6 korona felvételi díj elengedtetik.** Az egyesület havi 2 kor. tagsági díj ellenében a családnak ingyen orvosi gyógykezelést, hat, esetleg 12 héten át heti 8 kor. betegsegélyt és a tag elhalálozása esetén, az özvegynek vagy árvának 300 kor. segélyt nyújt, tehát oly kedvezményeket, melyeket egyetlen rokonségu egyesület sem biztosít tagjának. Bővebb felvilágosítás az egyleti helyiségben, **Piac-utca 63. földszint.** Nyitva naponta délután 6-7 óra közt. A választmány.

Gummi különlegességek Györf Sándor kőszerszénél Simonffy- 2. sz. a.

Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat csak a **Hajdumerye** legnagyobb **Róza** fele áruházban Kistemplombazár lehet még mástól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Eredeti tréfas tombola nyerevény tárgyak tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható **Mentze Henrik** áruházában **Kossuth u. 4. szám**

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen **Piac-utca 16. sz.**
Bika szállodával szemben.

Női, férfi és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó tricot ruhák, harisnyák, kesztyűk, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendő, csipkés szalagok, Női-, férfi- és gyermek f-hérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Tűz, jég és életbiztosítások

a legelőnyösebb feltételek mellett köthetők a

Bécsi Biztosító Társaság
főügynökségénél

Debreczen, Plac-u. 72.

Telefon 568.

MERKLER SOMA

szap és esernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát **férfi- és női esernyőkben**

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárólág francia mellfűzőkben

nagy választék 8 koronától feljebb.

Szép a hajmosás
a hajmosás
HAJDUSÁGI PEDRO-VAL
Eltávolít legrosszabb kalcium-rosszúság a hajszál bővítésére és ápolására mely nem avasodó zsírmennyiségű növényi balszamos anyagokból készült.
Hatása gyors és biztos
Törvényesce védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 1 kor. 15 fillér, kérésre utasítással.
Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenc
grószszerszén.
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
Árny csomagtároló gépek.
Telefon 428 sz. Telefon 428 sz.

Az őszi és téli idény
ujdonságai megérkeztek.

Divatos sima és mintás női ruha és egyes blúzokra való szövetek, gyapjú delainok kis és nagy gyapjú kesztyűk zsinor mosó szövött és nyomott mintás barbotok, flanelok, nagy választék női-, férfi- és gyermek harisnyákban, téli tricó, alsó ruhákban. Gyapjú ruhákra fekete gyapjú szövetek és mosó árú nagyválasztékban beszerezhetők olcsó szabott árak mellett.

Nádudvary Lajos
divat-, vászon-, kézmű- és rövidárú raktárban
Placc-utca 28. szám, a Nagy-tózsde mellett.

Petroleum házhoz szállítva
5 literes kannákban:
1 liter háztartási 28 fillér
1 liter szalon 32 „
1 liter csillár 36 „
1 liter amerikai csillár olaj 40 „
a legpontosabban eszközl

Blumberger Gyula
festék és petroleum kereskedő.
Voll Terep-féle üzlet Hatvan u. 13. sz.
Telefon 621.

Tiszta és pontos kiszolgálás

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi bor-párlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.
Egy dűll Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben

Hygienikus fodrász terem.

Fodrász üzlet átvétel!
Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy a Miklós utca 1. szám alatti lévő Kovács Lajos féle

fodrász üzletet

átvettem és azt hygienikusan berendeztem. Számos éveken keresztül, ugy a fővárosban, mint a vidék nagyobb városaiban, utóbbi időben Debreczen elsőrendű üzleteiben a téren szerzett tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb igényeknek is eleget tehetek. Főtörekvésem pedig oda irányul, hogy tiszta és pontos kiszolgálás által a n. é. közönségnek b. pártfogását kiérdemelem. A n. é. közönség b. pártfogását kéri,

Szabó Tihamér
fodrász.

Hygienikus fodrász terem.

Tiszta és pontos kiszolgálás

Tiszta és pontos kiszolgálás

TÉLI

bőr és kötött keztyűk, ingek, gallórok, kényes nyakkendők, zsebrendők és harisnyák!

Sárczipők!
Gummi különlegességek!

Győrfi S.
kesztyű-, kötszer- és divat áruhaza.
Simonffy-u' városi bérpalota.

Fazekas Imre
Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosság és Gépgyár R. T. képviselete.
Iroda Debreczen, Piac utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.
A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, káptélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakértelemmel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Legbiztosabb szepítőszerek a

Fáy-féle Arcz-Crém
hatása osodás!
Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátartásai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
1-2-3 koronás füvege.
Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonlított gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenoz
gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszerár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496

Eredeti és új

Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,
a helybelli piacon kizárólag
Szendrő Sándor
zongora és hangszerraktárban kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet.
Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltetnek. The Gramophon Ltd féle beszélő gépek és lemezek.
Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb.
Üzlet/helyiség Szt. Anna-utca 2.

Nagy alkalmi vásár
bezárólag f. hó 31-ig

a kék csillag-nál.

Kész bloncz	85 kr. feljebb
barhet aljak	1.80
szövet	2.20
ornet alsó szok.	1.10
bugy.	95

Azonkívül itt fel nem sorolt áruk nagy választékban igen olcsó árban szereztető be. Gyaszruhákat 6 óra alatt készítek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítek. Szives pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.
Tisztelettel
Ferenzy József.
Kossuth-utca 17. Simonffy ház

Fábián László
kocsigyára
DEBRECZEN, Hatvan utca a 61. szám.
Alapítottatt 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtó kocsit Régi kocsikat újakra becsereél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gépirás-tanítás
leányok számára kizárólag a
NAGY LAJOS irodájában
Csapó-utca 13. szám alatt.
Minden leány megtanulhat 15 nap alatt írógépen dolgozni a ma már irodai állást csak olyan leány nyerhet, aki az írógépezést gépirást érti.
A tanítás február 1-éig kezdődik és napi 1 órai gyakorlattal 15 napig tart. Miután 8 leánynál több nem vehető föl, az előjegyzések már most elfogadtnak. A tanulási díj 10 korona, mely összeg előre fizetendő.
Magánhivatalok és magánemberek részére bármily írásmunkák olcsón és nagyon szép kivitelben készíttetnek el írógépen.

Ne vegyünk holmi értéktelen ocsósebecségeket!

LEGALKALMASABB AJÁNDÉK

hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glace és svéd keztyűk.

Alkalmi occassió ár!

3 pár elegán dobozban	4 forint.
6 „ „ „	7.50
12 „ „ „	14.-

Schön Sándor
keztyű, kötszer és orvosi műszertára
Debreczen, Piac-u. 12. Stenozinger-ház

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből-szedett mindenszó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevegőt csatolni.

Magán-detektív Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hűvel nikotin mentes.
 Kip. kop. 08 Riz. 14
 Tiszti 10 Per. 14
 Del. hab. 12 Arany. 20
 Kalibr., különlegesség 16 k.
HARMATHY szivar-külvély
 különlegességek főraktárában
 Debreczen Fűvészker. u. 14

Használt lakók és ajtók eladó Battyány 6 szám.

Sherloch Holmes legújabb életrajzi regény füzetei kaphatók a Harmathy antikvariumban Fűvészker. u. 14

Házmester kerestetik Iskola u. 8 szám alá.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Eladó ház Nyírlugoson A piacon a község hazavárában, két nyitott üzlethelyiséggel és 3 szobából álló teljesen jókarban levő tornáczos ház melléképületekkel szabadkézben eladó. Értekezhetni Debreczenben Varga utca 48. sz. a. — Nyírlugoson Takács Jánosnál a helyszínen.

Vizsgáljon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árral vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Kiadó üzlet Hajduböszörményben. 15 év óta fenálló nagy forgalmu liszt, só és korpa üzlet, kereskedés családi körülmények végett azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Özv. Welsz Bernáthnéknél Hajduböszörményben

Eladó új ház. A ki egészséges házat akar venni, vegye meg a Zapolya utca 13. sz. házat, mely 2 lakosztályból áll, befásított udvarral, kerttel, melyben termő szőlő van közel a piacához. ára 8600 forint. Csakis más vállalat miatt eladó.

Mérlegképes könyvelő nős, igen megbízható pénzügyi, vagy más irodai állást keres Czim a kiadóban.

3 szobás lakást keresek a Miklós, Kossuth Szechenyi- és Piac-utcán május 1-re. Czim a kiadó adandó.

Fotográf 90 darab kitűnő bengerrel eladó. Nagy Sándor fűszerkereskedő Golya u. 17

2 szobás lakás február 1-én kiadó Betmen-utca 13.

Parkolt kávé különlegességek világyűtemény kávépörkölte a kirakatban Felegyházy Jánosnál Piac és Miklós-utca sarkán.

Eladó 2 hold öndősi föld. Vidégyva u. 61

A debreczeni szőlőskert en, akiknek dőlájuk van eladó, minél hamarabb tudassák azt a s 616kerálól

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

amely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mittezen) bőrbajokat. Elsimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt és azt fehérré simává és tédvé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcon. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
 Debreczen,
 Főplacc 31., a városházzal szemben.

Pavlovits és Szilágyi

műépítés és építő mesterek építési vállalata

Debreczen, Piac u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kikepzéssel épületek felépítése szakszerű kivitelben Lakásbe- és rendezések tervezése. Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok. — Telefon 867.

Villamos világítást

legjobb anyaggal leggyutányosabban rendez be

FOLDVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat **Kossuth-u 1. Telefon 168.**

Mindenféle villamos felszerelési cikkek, Csillárok, Izzólámpák nagybani raktára.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

Női divatárak.

:: Külön szőnyegosztály ::

Oriási választék!

MEGHÍVÁS.

A Nagylétei Takarékpénztár Részvénytársaság XIV-ik évi rendes közgyűlését

1909. évi február 7-én délelőtt 10 órakor tartja az intézet helyiségében, melyre a t. részvényesek meghívottak.

A közgyűlés tárgyai.

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1908 évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. A tiszta nyeresemény felosztása.
4. Az osztalék kifizetési határidejének megállapítása.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felnevelvény megadásai.
6. Egy igazgatósági és egy felügyelő bizottsági póttag választása.
7. Az alapszabályok 22, 60 és 63 §-ának módosítása.
8. Az igazgató-ághoz net-lán beadandó indítványok tárgyalása.
9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

*Figyelmeztetés. A közgyűlésen szavazataikat csak azok gyakorolhatják, kik saját nevükre szóló és a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal átrtr részvényeiket, vagy azok elhelyezését igazoló valamely nyilvános számadás alatt álló intézet által kiállított előismervényt személyesen, vagy meghatalmazott részvényes társaik által a közgyűlésen az igazoló bizottságnak bemutatják. — Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal megtekinthetők.

Vagyon.	Mérleg	Teher.
Pénztári maradvány — — — — — 5473.04	Alapitoke — — — — — — — — — — — 100000.—	
Felszerelés — — — — — 1550.—	Tartaléktőke* — — — — — — — — — — — 66460.—	
Váltó — — — — — 8 6007.60	Nyugdíj a ap** — — — — — — — — — — — 57280.—	
3 érabnak leírása — — — — — 715.—	Betétek — — — — — — — — — — — 437404.44	
Folyó számla — — — — — — — — — — — 38391.32	Visszleszámított váltók — — — — — — — — — — — 446303.—	
Törlesztés kölcsön — — — — — 29484.71	Hitelezők — — — — — — — — — — — 750.87	
Jelzálog kölcsön — — — — — 83714.—	Átmeneti kamatok — — — — — — — — — — — 14254.21	
Kötvény kölcsön — — — — — 28890.—	Nyereményát hozat az 190. évről — — — — — 650.—	
Előleg — — — — — — — — — — — 1220.—	Ezen évi nyeresemény — — — — — 25363.21	26018.21
Perköltség — — — — — — — — — — — 387.88		
Értékpapír — — — — — — — — — — — 10136.—		
Átmeneti visszleszámított váltó kamat — — — — — 3531.18		
		109570.73

Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
Leírás:		Nyeresemény áthozat az 1907. évről — — — — — 650.—
Váltóból — — — — — 715.—		Jutalék — — — — — — — — — — — 475.61
Kétesekből — — — — — 561.80		Részvényátrási díj — — — — — — — — — — — 11.4
Felszerelésből — — — — — 80.—	1356.80	Váltó kamat — — — — — — — — — — — 81348.54
Házbér — — — — — — — — — — — 500.—		Kölcsön kamat — — — — — — — — — — — 14540.88
Tiszti fizetések — — — — — — — — — — — 8063.34		Előleg kamat — — — — — — — — — — — 185.82
Napi biztosi díjak — — — — — — — — — — — 828.—		
Adó és illeték — — — — — — — — — — — 5505.18		
Betét és kamat adó — — — — — — — — — — — 1953.76		
Tartalék tőke kamata — — — — — — — — — — — 2840.—		
Betét kamat — — — — — — — — — — — 19537.82		
Visszleszámított váltó kamat — — — — — — — — — — — 28497.81		
Üzleti költségek — — — — — — — — — — — 2081.36		
Nyeresemény áthozat 1907. évről — — — — — 650.—		
Ezen évi nyeresemény — — — — — 25.368.21	26018.21	
	97182.28	97182.28

Nagyléta, 1908, december hó 31-én.

Nagy István penztárnok, **Dr. Komáromi Dezső** vezérigazgató, **Wechsberg János** főkönyvelő,
Ehrenfeld Mór, **Fiók Albert,** **Fisch Ernő,** **Guba József,** **Dr. Halász Áron,**
Marjay Péter, **Steier Adolf,** **Szabó Ignác,** **Szima István,**
 Jelen mérleg számlát az intézeti fő- és mellékönyvekkel összehasonlítván, azt azokkal mindenben egyezőnek találtuk.
Beichert Manó, **Fisch Ignác,** **Handtel Vilmos.**